Evners Tilstedeværelse, deres Nytte og Berettigelse. Kjendsgjerningerne tvinge dem til Tavshed. Men der er Omraader, hvor Kjendsgjerningerne endnu ikke have kunnet komme den uhildede Opfattelse af Kvindenaturen til Hjælp, og her er da et Slag at slaa. Meget er der ikke at vinde, men endnu ere Kvinder dog ikke naaede saa højt som Mænd, hverken i Videnskab, Kunst eller Litteratur, og man kunde maaske bevise, at de i Følge deres Natur heller aldrig ville kunne det. Det er forsøgt adskillige Gange og nu for nylig af Dr. Wilkens i en Athandling „Mand og Kvinde", der er offentliggjort i Tilskuerens August- og September- Hæfter.

Tidligere var Historiens Vidnesbyrd en velkommen Forbundsfælle for dem, der vilde modbevise, at Kvindens Aandsevner var lige med Mandens, men denne vrager dog Dr. W. Mændenes Forspring skyldes i altfor høj Grad deres planmæssige Uddannelse. Derimod undersøger han de to Kjøns sjælelige og legemlige Egenskaber og kommer ad flere Veje til det Resultat, at Kvindens Evner og Interesser ere forskjellige fra Mandens, og at de i Følge hendes Natur altid ville vedblive at være det. Han afviser ethvert Spørgsmaal om, hvilke Egenskaber der maa kaldes de ypperste, Mandens eller Kvindens, han sætter dem lige højt, han anser det for en Lykke, at de ere forskjellige, de ere til for at fuldstændiggjøre hinanden.

Kvinden har sin overlegne Evne i det rige Forestillingsliv, det stærke Følelsesliv, den hurtige, skarpe Bedømmelse af enkelte Situationer og Personer, den praktiske, klare Opfattelse af foreliggende, enkelte (konkrete) Tilfælde. Manden derimod staar over hende i logisk Tænkning og Evne til at erkjende almindelige Sandheder (Abstraktionsevne). At denne Forskjel i Erkjendelse er blivende, slutter Forfatteren deraf, at Kvindens Moderinstinkt giver hende en Overlegenhed i Ømhed, Medfølelse og Følelsens Varme, som ikke vil kunne forenes med den rolige, ihærdige Udholdenhed, som Fordybelsen i almen (abstrakt) Tænkning, i den enkelte Tankes Fastholden fordrer, og som er ledsaget af blegere Følelsestoner.

Endvidere fremhæver han, at de Evner, der uddannes paa et senere Trin af Menneskets Liv, have Tilbøjelighed til kun at nedarves fra Kjøn til Kjøn, hvilket bevirker, at Mændene i videnskabelig Tænkning ogsaa her have et Forspring for Kvinderne.